

Spisová značka: RRTV/2017/96/had
Jednoznačný identifikátor: 878817

Zasedání Rady 13 / poř.č.: 70
Dne: 08.08.2017

zpracoval: Hadaš Jiří

Věc:

Sdělení Generálního ředitelství cel ve věci regulace reklamy na hazard

Termín pro (vypravení) rozhodnutí Rady: 09.08.2017

Návrhy na usnesení Rady:

1. Rada se seznámila se sdělením Generálního ředitelství cel ve věci regulace reklamy na hazard

Pracovní poznámky:

Přílohy:

1. dopis GRC.pdf

Lustrum:

Seznámení s postupem Generálního ředitelství cel v oblasti regulace reklamy na hazard.

Předkládaný materiál je rozčleněn do následujících částí.

- 1. Úvod**
- 2. Obsah stávající rešerše**
- 3. Seznámení se stanoviskem Generálního ředitelství cel**
- 4. Závěr – navrhovaný postup**

1. Úvod

Vzhledem k nabytí účinnosti novely zákona o regulaci reklamy ve vztahu k regulaci reklamy na hazard ve smyslu § 5j provedl AO analýzu všech obchodních sdělení, které byly doposud během roku 2017 vysílány. Byly vyčleněny typologické okruhy, zejména ve vztahu k prezentaci zákonného upozornění týkajícího se závislosti na hazardních hrách a oznámení, že hra je určena osobám starším 18 let.

Rada v souvislosti s výkonem dozoru podle § 7 písm. a) zákona č. 40/1995 Sb., konkrétně v oblasti televizního a rozhlasového vysílání a dále v oblasti audiovizuálních mediálních služeb na vyžádání, postoupila provedenou rešerši Generálnímu ředitelství cel, neboť tento orgán působí jako další dozorový orgán v případě reklamy na hazard.

Účelem tohoto kroku bylo přiblížit Generálnímu ředitelství cel dosavadní šetření vyplývající z aplikace ustanovení § 5j („*zákaz účasti osob mladších 18 let na hazardní hře a viditelné a zřetelné varování tohoto znění: "Ministerstvo financí varuje: Účastí na hazardní hře může vzniknout závislost!*“), přičemž bylo shledáno jako podstatné konzultovat vzájemné postoje ke stávající praxi zadavatelů obchodních sdělení zaměřených na hazardní hry a ujednotit případný postup.

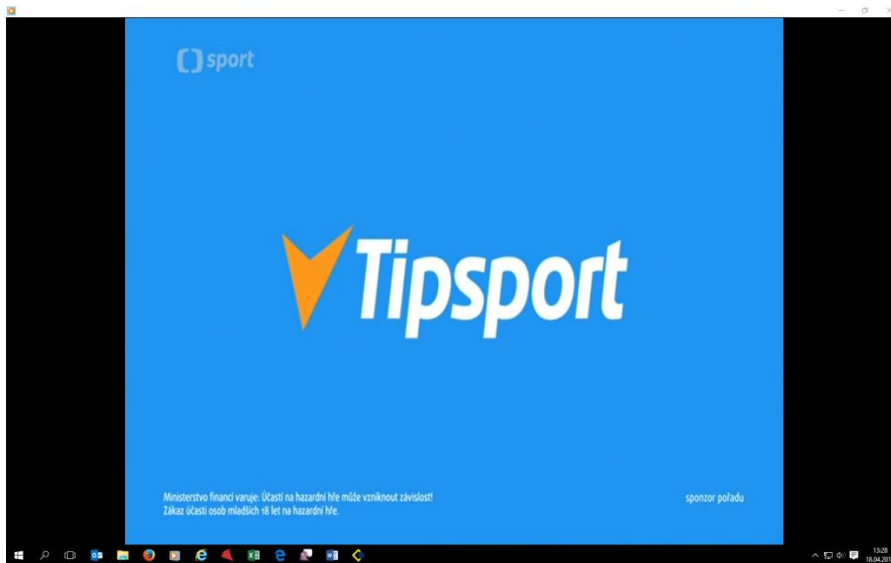
2. Obsah stávající rešerše

V rámci této kapitoly jsou předkládány zjištěné typologie jednotlivých forem upozornění na rizika spojená s účastí na hazardních hrách.

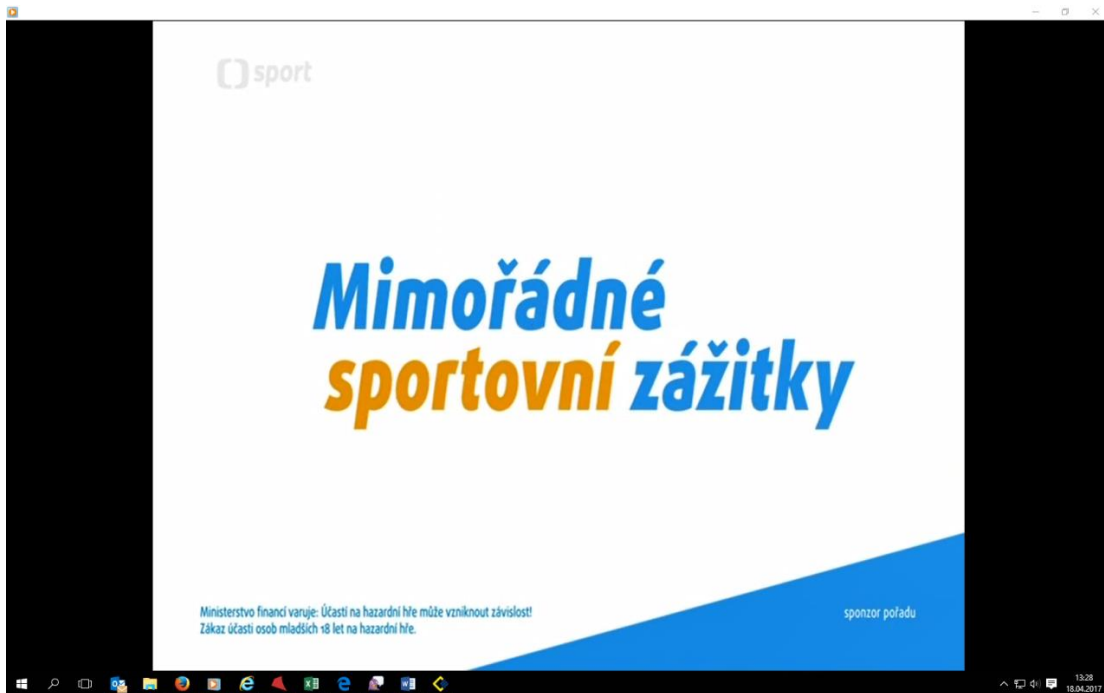
Popis označení sponzora pořadu Tipsport

V levém horním rohu logo programu. Na modrém grafickém pozadí dominantní logo Tipsport. V pravém dolním rohu oznámení o sponzorování „sponzor pořadu“. V levém dolním rohu umístěno čitelné oznámení „Ministerstvo financí varuje: Účast na hazardní hře může vzniknout závislost. Zákaz účasti osob mladších 18 let na hazardní hře.“. Zatímco vše ostatní zůstává nezměněno, Logo Tipsport je vystřídáno textem „Mimořádné sportovní zážitky“, zatímco grafické prostředí se mění na bílé (modrá pouze v pravém dolním rohu. I tento výjev se mění na text „Sázky v mobilu“ a animované vyobrazení ruky rolující na mobilním telefonu. Závěrečný záběr je tvořen modrým pozadím, v němž je opět přítomno dominantní logo Tipsport a pod ním odkaz „mobil.tipsport.cz“.

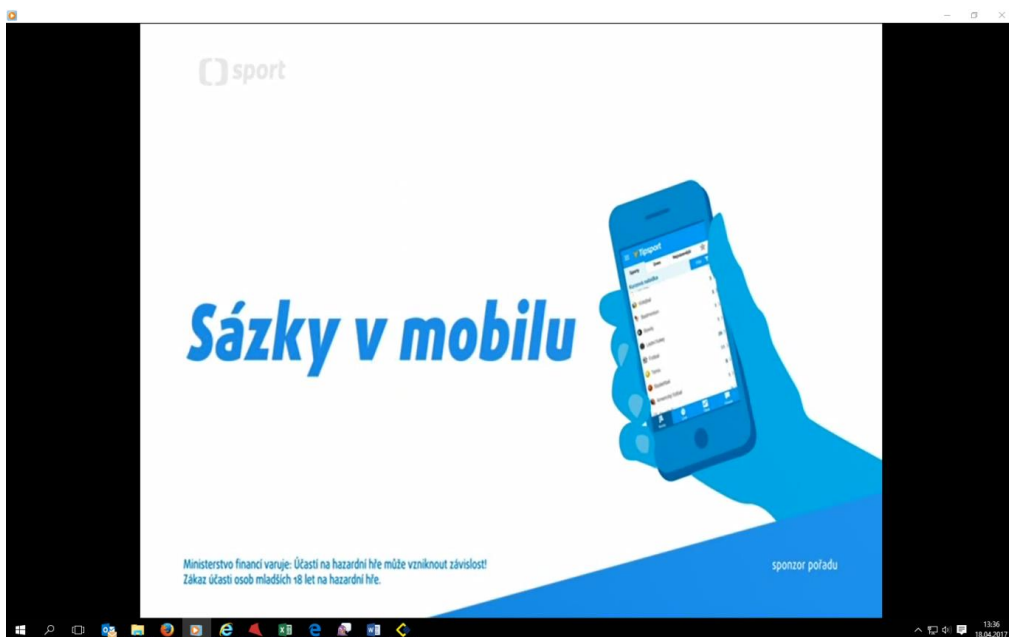
Komentář: „Mimořádné sportovní zážitky a sázky v mobilu vám přináší Tipsport. Mobil tečka tipsport tečka cz.“

Označení sponzora Tipsport ČT sport ze dne 02. 01. 2017 v čase 14:27:13 hod. ID 13979724

Označení sponzora Tipsport ČT sport ze dne 02. 01. 2017 v čase 14:27:13 hod. ID13979724

Označení sponzora Tipsport ČT sport ze dne 02. 01. 2017 v čase 14:27:13 hod. ID 13979724

Rozbor:

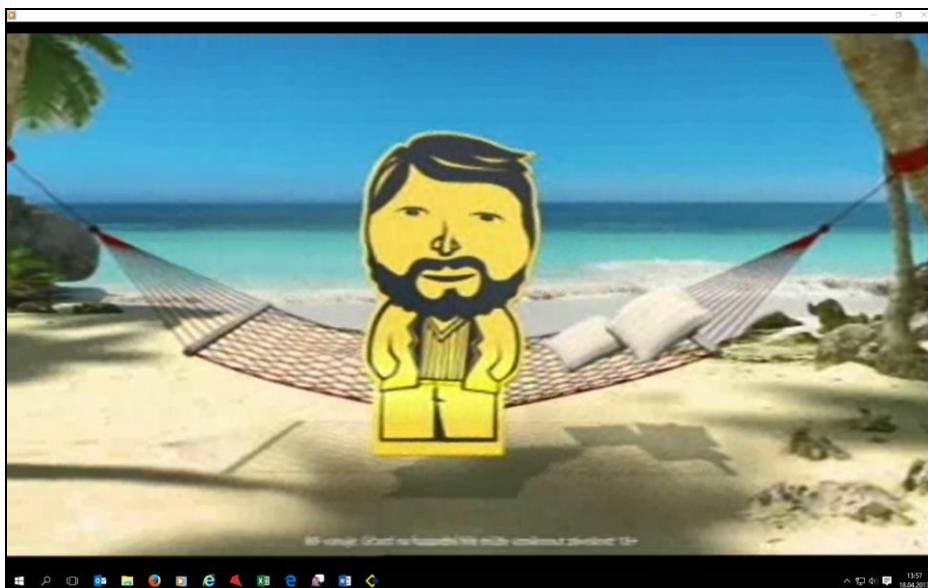
Obchodní sdělení je prezentováno jako označení sponzora pořadu. Z pohledu Rady jsou obsaženy všechny náležitosti – obchodní sdělení je zpracováno jednoduchým způsobem, disponuje odpovídající stopáží, je přítomna informace o sponzorování a po celou dobu je na obrazovce přítomno oznámení/upozornění, respektive naplněna je povinnost šiřitele vyplývající z novely zákona. Povinnost sdělení zákazu osob mladších 18 let je zde taktéž naplněna.

Během monitoringu bylo však zjištěno, že v rámci některých odvysílaných obchodních sdělení byl použit piktogram **18+**, který má naplňovat povinnost provozovatele/šířitele uvést sdělení o zákazu účasti osob mladších 18 let na hazardní hře. Otázkou je, jak je takto charakteristicky uvedená informace pro diváka zřetelná.

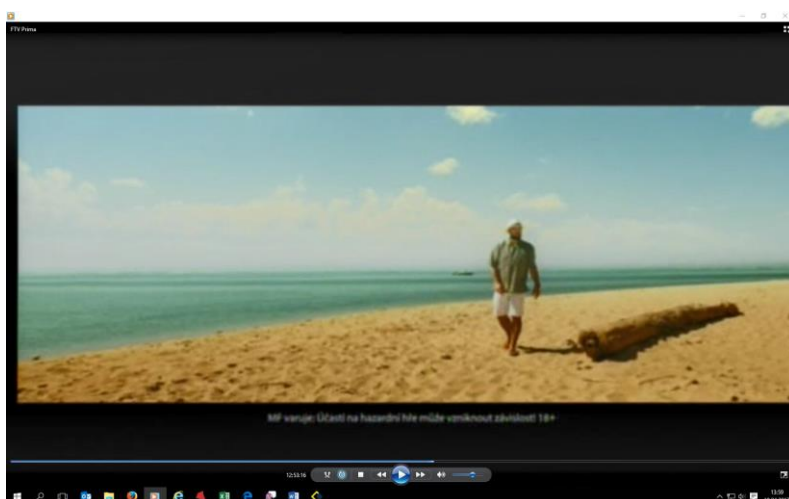
Kromě motivu Tipsport byly v televizním vysílání zastoupeny poměrně hojně se vyskytující motivy „Sazka“ či „Fortuna“, respektive taktéž nově zachycený motiv „PlayGames losy“, z nichž jsou patrné jednotlivé užití formy upozornění (naplnění povinnosti vyplývající z § 5j zákona č. 40/1995 Sb.).

Reklamní spot Sazka (Šťastných deset) NOVA ze dne 16.01.2017 v čase 8:09:56 hod. ID 13978304

Reklamní spot Sazka (Losy Super rentiér) Televize Barrandov ze dne 24.01.2017 v čase 21:51:27 hod. ID 14037780

Reklamní spot Sazka (Eurojackpot) Prima ZOOM dne 13.01.2017 v čase 12:52:56 hod. ID 14010550

Reklamní spot Fortuna (game) ČT sport ze dne 13.01.2017 v čase 14:35:12 hod. ID 13984880

Záznam internetových stránek www.isport.cz ze dne 21.4.2017 (internetová reklama s upozorněním)

Záznam internetového banneru Sazka s upozorněním zdroj: www.seznam.cz. Obchodní sdělení „Play Games losy“. Premiéra obchodního sdělení, jehož zadavatelem je dle poskytovaných dat společnost Play games a.s., byla odvysílána dne 10. ledna 2017 v čase 23:50:52 hodin na programu ČT sport.

3. Seznámení se stanoviskem Generálního ředitelství cel

Jak již bylo prezentováno v úvodu, seznámila Rada Generální ředitelství cel s učiněnými zjištěními. Uvedený orgán reagoval písemností ze dne 16. 6. 2017, kde uvádí následující:

„Za detailní zprávu o výsledcích šetření Vám děkujeme. Kromě sdělení o výsledcích šetření jste nás též požádali o stanovisko ve věci užití piktogramu 18+. Již dříve jsme odpovídali na dotaz tazatelky z řad veřejnosti, zda zákonnému požadavku v ustanovení § 5j zákona č. 40/1995 Sb., o regulaci reklamy, vyhovuje grafické znázornění značky „18+“ bez dalšího textu. Došli jsme k následujícímu závěru.

Uvedená značka 18+ je známa především z televizního vysílání a upozorňuje na program nevhodný pro osoby mladší 18 let, v obecném povědomí tak především představuje doporučení, aby se osoby mladší 18 let na program nedívaly. Zákonným požadavkem pro reklamu na hazardní hru však je, aby reklama obsahovala sdělení, přičemž forma sdělení zákazu účasti na hazardní hře osob mladších 18 let není uvedena, na rozdíl od přesného vymezení znění varování „Ministerstvo financí varuje: Účastí na hazardní hře může vzniknout závislost!“.

Navrhovaný piktogram 18+ ovšem žádnou informaci o zákazu neobsahuje. S ohledem na text důvodové zprávy k zákonu č. 188/2016 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o hazardních hrách a zákona o dani z hazardních her, s účinností k 1. lednu 2017, jakož i na Doporučení Komise ze dne 14. července 2014, o zásadách pro ochranu spotřebitelů a hráčů služeb hazardních her online a pro prevenci hraní hazardních her online nezletilými osobami (Doporučení Komise ohledně internetového provozování lze podle vlastního textu Doporučení aplikovat též na hazardní hry provozované v land-based režimu) a v neposlední řadě s ohledem na skutečnost, že samotný symbol „18+“ není nikde legislativně uchopen a z textu symbolu nelze jednoznačně vyvodit, že je vztažen k účasti na hře (a nikoliv například k pouhému vložení peněžních prostředků osobou mladší 18 let), je nutno držet se striktně dikce zákona a z pozice kontrolního orgánu požadovat, aby reklama „obsahovala sdělení“ o zákazu účasti osob mladších 18 let.

Zákon nevyžaduje konkrétní text ani formu sdělení, je tedy na šířiteli reklamy, aby naplnil literu zákona a zcela jasným způsobem v reklamě informoval, že osoby mladší 18 let mají zakázánu účast na hazardní hře. V závislosti na formě reklamního sdělení tedy může být uvedena informace prezentována jakýmkoliv zcela jasným způsobem (vytištěním, přečtením apod.).

Považujeme též za nezbytné, aby postup dozorových orgánů byl jednotný, a v souvislosti s tím se domníváme, že by se reklamou na povolené hazardní hry měly zabývat krajské živnostenské úřady (viz § 7 písm. i) zákona č. 40/1995, o regulaci reklamy), jelikož celní úřady

mají výslovné zmocnění v zákoně č. 40/1995 Sb., o regulaci reklamy dle § 7 písm. h) pouze k doзору pro reklamu na hazardní hry zakázané podle zákona upravujícího hazardní hry.“

4. Závěr – navrhovaný postup

Z přípisu Generálního ředitelství cel vyplývá, že neshledává uvedené piktogramy jako dostačující. Přičemž se odvolává na fakt, že jsou známy zejména z oblasti televizního vysílání a jejich význam je spojován s nepřístupností obsahu vysílání pro takto označenou věkovou skupinu.

Ve shodě s Generálním ředitelstvím cel se přikláníme k tezi, že zákon nevyžaduje konkrétní text ani formu sdělení, je tedy na šířiteli reklamy, aby naplnil literu zákona a zcela jasným způsobem v reklamě informoval, že osoby mladší 18 let mají zakázánu účast na hazardní hře.

Podstatným faktem je, že Generální ředitelství cel má v gesci výlučně reklamu na hazard, jejímž obsahem jsou hry, které nejsou řádným způsobem evidovány. Shledáváme tak za patřičné provést zjištění, jakým způsobem k dané problematice přistupují i další orgány dozoru, konkrétně Živnostenské úřady.

Navrhujeme provést rozšiřující analýzu a obeznámit se stávajícími zjištěními a provedenými kroky Ministerstvo financí s nastolením otázky, jakým způsobem nahlíží tento úřad (a předkladatel novely zákona o hazardních hrách) na dosavadní postupy zadavatelů. Přičemž shledáváme jako patřičné, aby uvedený materiál byl poskytnut Ministerstvu financí na podzim roku 2017.

Návrh usnesení:

Rada se seznámila se stanoviskem Generálního ředitelství cel k problematice naplňování povinností dle § 5j zákona č. 40/1995 Sb.

Zpracoval: Mgr. Bc. Jiří Hadaš, MBA

GENERÁLNÍ ŘEDITELSTVÍ CEL

140 96, Praha 4, Budějovická 7

┌
└
Rada pro rozhlasové a televizní vysílání
předseda Bc. Ivan Krejčí

Škrétova 44/6
120 00 Praha 2

DS: 2řadja
┌
└

VÁŠ DOPIS ZNAČKY	NAŠE ZNAČKA	VYŘIZUJE/TEL.	PRAHA
RRTV/8512/2017-had	34953/2017-900000-331.1	Křížková/261333865	16. 6. 2017

Vážený pane předsedo,

odbor 33 Dohledu Generálního ředitelství cel (dále jen „GŘC“) obdržel dne 30. 5. 2017 Váš dopis s informací o výsledku šetření ve věci výskytu reklamy na nepovolenou hazardní hru, a to v televizním vysílání. Tento podnět byl původně předán k šetření Celnímu úřadu pro Liberecký kraj, avšak celní orgány nejsou příslušné pro provádění dozoru v oblasti reklamy šířené v rozhlasovém a televizním vysílání a v audiovizuálních mediálních službách na vyžádání. Za detailní zprávu o výsledcích šetření Vám děkujeme.

Kromě sdělení o výsledcích šetření jste nás též požádali o stanovisko ve věci užití piktogramu 18+. Již dříve jsme odpovídali na dotaz tazatelky z řad veřejnosti, zda zákonnému požadavku v ustanovení § 5j zákona č. 40/1995 Sb., o regulaci reklamy, vyhovuje grafické znázornění značky „18+“ bez dalšího textu. Došli jsme k následujícímu závěru.

Uvedená značka 18+ je známa především z televizního vysílání a upozorňuje na program nevhodný pro osoby mladší 18 let, v obecném povědomí tak především představuje doporučení, aby se osoby mladší 18 let na program nedívaly. Zákonným požadavkem pro reklamu na hazardní hru však je, aby reklama obsahovala sdělení, přičemž forma sdělení zákazu účasti na hazardní hře osob mladších 18 let není uvedena, na rozdíl od přesného vymezení znění varování „Ministerstvo financí varuje: Účastí na hazardní hře může vzniknout závislost!“. Navrhovaný piktogram 18+ ovšem žádnou informaci o zákazu neobsahuje.

S ohledem na text důvodové zprávy k zákonu č. 188/2016 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o hazardních hrách a zákona o dani z hazardních her, s účinností k 1. lednu 2017, jakož i na Doporučení Komise ze dne 14. července 2014, o zásadách pro ochranu spotřebitelů a hráčů služeb hazardních her online a pro prevenci hraní hazardních her online nezletilými osobami (Doporučení Komise ohledně internetového provozování lze podle vlastního textu Doporučení aplikovat též na hazardní hry provozované v land-based režimu) a v neposlední řadě s ohledem na skutečnost, že samotný symbol „18+“ není nikde legislativně uchopen a z textu symbolu nelze jednoznačně vyvodit, že je vztažen k účasti na hře (a nikoliv například k pouhému vložení peněžních prostředků osobou mladší 18 let), je nutno držet se striktně dikce zákona a z pozice kontrolního orgánu požadovat, aby reklama „obsahovala sdělení“ o zákazu účasti osob mladších 18 let. Zákon nevyžaduje konkrétní text ani formu sdělení, je tedy na šířiteli reklamy, aby naplnil literu zákona a zcela jasným způsobem v reklamě informoval, že osoby mladší 18 let mají zakázánu účast na hazardní hře. V závislosti na formě reklamního sdělení tedy může být uvedená informace prezentována jakýmkoliv zcela jasným způsobem (vytištěním, přečtením apod.).

Považujeme též za nezbytné, aby postup dozorových orgánů byl jednotný, a v souvislosti s tím se domníváme, že by se reklamou na povolené hazardní hry měly zabývat krajské živnostenské úřady (viz § 7 písm. i) zákona č. 40/1995, o regulaci reklamy), jelikož celní úřady mají výslovné zmocnění v zákoně č. 40/1995 Sb., o regulaci reklamy dle § 7 písm. h) pouze k doзору pro reklamu na hazardní hry zakázané podle zákona upravujícího hazardní hry.

Děkujeme a jsme s pozdravem

plk. Ing. Petr Müller
ředitel odboru 33 Dohledu
Generální ředitelství cel

v zast. plk. Ing. Zdeněk Málek
zástupce ředitele odboru Dohledu a
vedoucí oddělení Metodiky vnějších činností
Generální ředitelství cel